

Roel van Dijk

Interview met onze eindredacteur

Bernd Haberland – 40 jaar werkzaam bij Schering

De enige niet-radioloog in de redactie is Bernd Haberland. Hij is in Berlijn geboren en corrigeert de kopij voor MemoRad op taal- en spelfouten. Op 1 oktober jl. was hij 40 jaar bij Schering in dienst; een reden temeer om hem te interviewen.

Kun je iets over je verleden vertellen en hoe jij als Duitser in Nederland terecht bent gekomen?

Ik had op vakantie een Nederlands meisje leren kennen en ben haar in 1961 naar Nederland gevolgd en later met haar getrouwd. Ik woonde destijds in Berlijn en was net klaar met mijn opleiding bij Schering.

Ik ben enkele dagen na de inval van Hitler in Polen in (het latere West-)Berlijn geboren. Aan het einde van de oorlog, toen schooljongens en oudere mannen werden opgeroepen voor het leger, werd mijn vader ook opgeroepen. Hij werd een paar kilometers buiten Berlijn door de Russen in zijn arm geschoten en is door slechte verzorging hieraan overleden. – Mijn moeder was met mijn broer en mij naar Stiermarken in Oostenrijk gevlucht. Direct na de oorlog moest mijn moeder ons twee jongens in een kindertehuis onderbrengen. Pas in 1949 kon ik weer in Berlijn gaan wonen met mijn moeder en haar nieuwe man. Berlijn was nog in wederopbouw; als schoolkind speelde ik op de puinhopen van de verwoeste huizen. Na het gymnasium ben ik direct bij Schering gaan werken. Schering Nederland bestond destijds nog niet; wel had Schering een agent, de firma C.N. Schmidt. Schering sprak met mij af om contact op te nemen zodra ze een baan voor me zouden hebben. Daar hebben ze zich ook aan gehouden; al in 1965 kwam ik weer bij Schering in dienst, en nu in Nederland.

Wat was je functie bij Schering?

Ik ben begonnen als artsbezoeker; ik herinner me nog dat ik op mijn eerste dag ‘buiten’ een radioloog, een gynaecoloog, een dermatoloog en twee huisartsen bezocht. Voor de radiologie hadden we indertijd o.a. Urografin, Biligradin en Biloptin. Voor de gynaecoloog hadden we in het begin bijvoorbeeld Anovlar, het eerste orale hormonale anticonceptiemiddel in Europa. Voor de dermatoloog maakten we onder meer Ultralan, een corticosteroïdzalf. Later voerden we de eerste ‘sub-50 pil’ in: Microgynon 30. Aanvankelijk werd dit middel door de concurrentie ten onrechte verguisd. Ik ga er nog steeds van uit dat de Nederlandse artsen wel kritisch zijn, maar niet zo gauw voor de gek kunnen worden gehouden, en dat ze een en ander dus doorhadden. Mogelijk mede hierdoor is Schering op anticonceptiegebied sinds eind jaren zeventig van de vorige eeuw marktleider.

Vanaf 1974 werkte ik in de binnendienst op de nieuw opgerichte marketingafdeling. Wel begeleidde ik nog steeds nieuwe mensen in de buitendienst. Op marketinggebied heb ik in de loop van de jaren uiteenlopende functies vervuld; sinds 1997 ben ik manager van de afdeling marketing services. Deze afdeling verzorgt voor alle afdelingen van Schering Nederland de advertenties, mailings, het drukwerk en de relatiegeschenken. Vanzelfsprekend is het belangrijk dat alle geschriften geen storende taalfouten bevatten; dat doet immers afbreuk aan de geloofwaardigheid. In de loop der tijd ontdekte ik mijn ‘talenknobbel’. Ik werd ook ingezet voor vertalingen in en uit het Duits en Engels. Verder verzorg ik de wetenschappelijke documentatie en de bibliotheek. Schering heeft vele abonnementen op wetenschappelijke tijdschriften. Ik screen tevoren deze publicaties op interessante artikelen

voor onze medewerkers. Zij kunnen dan selectief en dus efficiënter de literatuur bijhouden. – Daarnaast organiseer ik nog symposia voor Nederlandse specialisten en huisartsen bij ons moederbedrijf in Berlijn en regel ik de logistiek voor alle groepsreizen naar congressen in het buitenland. Ten slotte ben ik sinds 1998 voorzitter van de ondernemingsraad.

Hoe ben je bij MemoRad betrokken?

Schering Nederland had in 2000 een belangrijke bijdrage geleverd aan de nieuwe opzet van MemoRad door bestaande relaties te introduceren bij de NVvR. Omdat er geen gebruik meer werd gemaakt van een uitgever, werd iemand gezocht die teksten kan redigeren en corrigeren. Omdat ik dat soort werkzaamheden bij Schering ook al vervulde, werd ik door de toenmalige secretaris hiervoor gevraagd. Overigens had ik in het verleden al eens incidenteel dit soort werk voor MemoRad gedaan. Bij de vorming van de redactie werd ik hier formeel in opgenomen. In die tijd ben ik ook buitengewoon lid geworden van de NVvR.

Wat houden je werkzaamheden voor de MemoRad in?

Na correctie sla ik de artikelen op. Dat moet zorgvuldig gebeuren omdat een artikel zowel in oorspronkelijke staat als in gecorrigeerde staat beschikbaar moet zijn. Ook moet je bijhouden welk artikel al gepubliceerd is en welk artikel niet. Op gezette tijden bericht ik de redactie welke artikelen we nog op de plank hebben liggen. Overigens, alle redactieleden ontvangen het gecorrigeerde stuk digitaal. Door te werken met kleuren kunnen zij eenvoudig zien welke wijzigingen ik heb aangebracht. Hierdoor wordt voorkomen dat een wijziging in vorm onverhoopt een wijziging in inhoud veroorzaakt. De volgende stap is doorsturen van de kopij naar de vormgever. Het bureau van de NVvR krijgt een exemplaar van elk nummer op cd-rom. Ook krijgt NetRad de meeste stukken toegestuurd. Voordat de nieuwe MemoRad verschijnt zijn veel artikelen al op de webpagina te lezen.

In de eerste drukproef (die alleen ik zie, om de andere redactieleden niet met onbenullige foutjes te belasten), moeten meestal veel correcties worden aangebracht. De vormgever houdt ruimte vrij voor de streamers (de dikgedrukte zinnen die accenten van het artikel moeten weergeven). Voor deze streamers doe ik een voorstel. De tweede drukproef wordt naar de gehele redactie gestuurd. Nadat alle correcties zijn doorgevoerd, zie ik nog de derde en laatste drukproef.

Is de MemoRad vergelijkbaar met uitgaven van andere wetenschappelijke verenigingen?

MemoRad neemt toch wel een unieke plaats in. Door mijn werk zie ik vele andere tijdschriften. Andere verenigingen hebben vaak wel een blad, maar dat is doorgaans zuiver wetenschappelijk en in mindere mate of nauwelijks een verenigingsblad à la MemoRad te noemen.

Hoe ga je te werk bij correcties?

Eerst lees ik een stuk door en corrigeer de fouten die mij opvallen. Een veelgemaakte fout is dat bij meerdere door 'en' met elkaar verbonden onderwerpen toch de enkelvoudvorm wordt toegepast. Verder worden bij de diverse werkwoordvormen nogal veel fouten gemaakt met de 'd' en 't'. Naast de zuiver grammaticale fouten wil ik ook wel eens een onoverzichtelijke zinsopbouw verbeteren. Na de correcties schakel ik nog de spellingcontrole van de tekstverwerker in. Ook hiermee worden nog wel eens wat foutjes weggevangen, al moet je heel goed oppassen met zo'n spellingcontrole op de pc! Er gaat uiteindelijk toch niets boven 'mensenwerk'.

Dr. R. van Dijk Azn

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.